

Concept reactie internetconsultatie besluit collectieve warmte

Inleiding

De waterschappen hebben bij dit besluit weliswaar een beperkter belang dan gemeenten, maar het besluit is voor hen ook relevant, want zij zijn bronhouders van warmte. Hun rol in de warmtetransitie is beperkt tot het beschikbaar stellen van deze warmte in de vorm van aquathermie of van biogas/groen gas. De waterschappen zijn de belangrijkste bronhouder van aquathermie en er liggen grote maatschappelijke kansen. In de strategische visie 'Op weg naar klimaatneutraliteit', hebben de waterschappen de gezamenlijke ambitie vastgesteld om de toepassing van aquathermie waar mogelijk te bevorderen, voor zover dit past binnen de randvoorwaarden van wettelijke taken, waterkwaliteit en ecologie.

Constaterende in het besluit collectieve warmte

Het wetsvoorstel heeft de volgende doelen:

- a. vergroten van publieke sturing op (realisatie en exploitatie van) collectieve warmte, daar waar dat de gewenste verduurzamingsstrategie is voor de gebouwde omgeving;
- b. ontwikkelen van collectieve warmte die geen broeikasgassen meer uitstoot in 2050;
- c. aanscherping van de consumentenbescherming en betere borging van de leveringszekerheid van collectieve warmte;
- d. introductie van transparante en kostengebaseerde tariefregulering voor de gebonden afnemers van collectieve warmte.

Reactie waterschappen

Waterschappen zijn in het algemeen positief over het besluit collectieve warmte omdat het een grote duurzame transitie van het warmtenet/systeem verder mogelijk maakt. Relevant voor hen zijn met name de regeling van de kostenvergoedingen voor het leveren van restwarmte.

Ook de vergroting van de publieke regie bij aanleg en exploitatie van warmtenetten juichen de waterschappen van harte toe. In het huidige wetsvoorstel is geregeld dat de warmtebedrijven in meerderheid in handen moeten zijn van overheden.

Wel blijven er nog een paar punten waarvoor wij aandacht vragen

1. Het belangrijkste aandachtspunt dat wij als Unie in 2021 al hebben ingebracht in het kader van het wetsvoorstel voor de Warmtewet is dat wij aquathermie actief stimuleren, maar dat in relatie tot de definitie van restwarmte en het ophaalrecht het waterschap niet mag worden gehinderd in de uitvoering van zijn wettelijke taken. Onze zorgen zouden door EZK worden weggenomen door in de Memorie van Toelichting op te nemen dat in bepaalde gevallen het waterschap de warmte voor eigen gebruik kan aanwenden en dat daarnaast het waterschap voorwaarden kan stellen aan de ter beschikking stelling van de warmte. Uiteindelijk is dit niet terecht gekomen in de tekst MvT.

Suggestie voor memorie van toelichting: Thermische energie uit afvalwater kan worden beschouwd als restwarmte voor zover deze niet wordt geclaimd voor het zuiveringsproces, het opwekken van energie of aan derden ter beschikking is gesteld. Thermische energie uit afvalwater is een restant van een proces dat voortvloeit uit een wettelijke taak en waarbij waterschappen de regie houden over de

hoeveelheid warmte die wordt gebruikt of geloosd. Waterschappen kunnen bij het ter beschikking stellen voorwaarden opnemen op zo'n wijze dat de wettelijke taak niet wordt verstoord en de beschikbaarheid van warmte voor het eigen bedrijfsproces of energiedoelstellingen geborgd is, inclusief nog te ontwikkelen nieuwe toepassingen en de eigen mogelijkheden om deze te vermarkten.

2. Wij verzoeken om de relatie met de wettelijke taken van het waterschap vast te (laten) leggen en zeker te stellen dat het waterschap voorwaarden kan stellen. Ons uitgangspunt is daarbij dat de uiteindelijke zeggenschap en verantwoordelijkheid voor de uitvoering van die wettelijke taken bij het waterschap ligt..
3. Daarnaast moet worden geconstateerd dat er nog relatief weinig aandacht uitgaat naar de regeling van thermische energie uit oppervlaktewater (TEO) en dat de benutting van koude uit oppervlaktewater evenmin is gereguleerd. Dit betreft weliswaar geen restwarmte, maar er is in de praktijk niettemin wel behoefte aan een regeling van governance en financiering.